

UNIVERZITET U SARAJEVU
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET SARAJEVO

Zadaća 2

Student: Šejla Pljakić

Broj indeksa: 17751

Zadatak 1

Potrebno je transportovati određenu količinu robe iz 6 skladišta S_1, S_2, S_3, S_4, S_5 i S_6 u 3 prodavnice P_1, P_2 i P_3 . Kapaciteti skladišta iznose 49, 42, 33, 49, 32 i 43 težinskih jedinica respektivno. Potrebe prodavnica iznose 37, 60 i 52 težinskih jedinica respektivno. Jedinične cijene transporta između pojedinih skladišta i prodavnica date su u sljedećoj tabeli:

	P_1	P_2	P_3
S_1	5	11	15
S_2	20	15	13
S_3	14	3	12
S_4	17	19	19
S_5	6	8	12
S_6	11	15	10

Vaš zadatak je da uradite sljedeće:

- Pronađete dopustivi plan transporta primjenom metoda sjeverozapadnog ugla; **[0.2 poena]**
- Pronađete dopustivi plan transporta primjenom metoda minimalnih jediničnih troškova; **[0.2 poena]**
- Pronađete dopustivi plan transporta primjenom Vogelovog aproksimativnog metoda; **[0.3 poena]**
- Pronađete optimalni plan transporta primjenom stepping-stone metoda na polazni dopustivi plan transporta dobijen Vogelovim aproksimativnim metodom; **[0.5 poena]**
- Pronađete optimalni plan transporta primjenom MODI metoda na polazni dopustivi plan transporta dobijen metodom minimalnih jediničnih troškova; **[0.6 poena]**

Obavezno prodiskutirajte da li će biti neka od prodavnica čije potrebe neće biti zadovoljene, i ako hoće, u kolikom iznosu, kao i da li će u nekom skladištu ostati zaliha, i ako hoće, u kolikom iznosu.

- Dopustivi plan transporta primjenom metoda sjeverozapadnog ugla

Budući da je ukupna ponuda veća od ukupne potražnje tj. $248 > 149$, uvodimo fiktivnog potrošača P_4 koji na sebe „preuzima“ višak ponude u odnosu na potražnju.

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	5	11	15	0	49
S ₂	20	15	13	0	42
S ₃	14	3	12	0	33
S ₄	17	19	19	0	49
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	37	60	52	99	

$$\min\{49, 37\} = 37$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	~~37~~ 5	11	15	0	12
S ₂	20	15	13	0	42
S ₃	14	3	12	0	33
S ₄	17	19	19	0	49
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	0	60	52	99	

$$\min\{12, 60\} = 12$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	~~37~~ 5	~~12~~ 11	15	0	0
S ₂	20	15	13	0	42
S ₃	14	3	12	0	33
S ₄	17	19	19	0	49
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	0	48	52	99	

$$\min\{42,48\}=42$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	12 / 11	15	0	0
S ₂	20	42 / 15	13	0	0
S ₃	14	3	12	0	33
S ₄	17	19	19	0	49
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	0	6	52	99	

$$\min\{6,33\}=6$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	12 / 11	15	0	0
S ₂	20	42 / 15	13	0	0
S ₃	14	6 / 3	12	0	27
S ₄	17	19	19	0	49
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	0	0	52	99	

$$\min\{52,27\}=27$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	12 / 11	15	0	0
S ₂	20	42 / 15	13	0	0
S ₃	14	6 / 3	27 / 12	0	0
S ₄	17	19	19	0	49
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	0	0	25	99	

$$\min\{25,49\}=25$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	12 / 11	15	0	0
S ₂	20	42 / 15	13	0	0
S ₃	14	6 / 3	27 / 12	0	0
S ₄	17	19	25 / 19	0	24
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	0	0	0	99	

$$\min\{99,24\}=24$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	12 / 11	15	0	0
S ₂	20	42 / 15	13	0	0
S ₃	14	6 / 3	27 / 12	0	0
S ₄	17	19	25 / 19	24 / 0	0
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	0	0	0	75	

$$\min\{75,32\}=24$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	12 / 11	15	0	0
S ₂	20	42 / 15	13	0	0
S ₃	14	6 / 3	27 / 12	0	0
S ₄	17	19	25 / 19	24 / 0	0
S ₅	6	8	12	32 / 0	0
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	0	0	0	43	

$$\min\{43,43\}=43$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	12 / 11	15	0	0
S ₂	20	42 / 15	13	0	0
S ₃	14	6 / 3	27 / 12	0	0
S ₄	17	19	25 / 19	24 / 0	0
S ₅	6	8	12	32 / 0	0
S ₆	11	15	10	43 / 0	0
Potrebe	0	0	0	0	

Dobijamo početno bazno rješenje u kojem je

$$x_{1,1} = 37 \quad x_{1,2} = 12 \quad x_{2,2} = 42 \quad x_{3,2} = 6 \quad x_{3,3} = 27 \quad x_{4,3} = 25 \quad x_{4,4} = 24 \quad x_{5,4} = 32 \quad x_{6,4} = 43 \quad \text{dok}$$

su sve ostale vrijednosti $x_{i,j}$ nule. Troškovi transporta za ovakvo rješenje iznose

$$Z = 37 \cdot 5 + 12 \cdot 11 + 42 \cdot 15 + 6 \cdot 3 + 27 \cdot 12 + 25 \cdot 19 + 24 \cdot 0 + 32 \cdot 0 + 43 \cdot 0 = 1764$$

Potrebe svih prodavnica će biti zadovoljene, dok će u skladištima S₄, S₅ S₆ ostati zaliha i one iznose 24 ,32,43 težinskih jedinica respektivno.

b. Metoda minimalnih jediničnih troškova

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	5	11	15	0	49
S ₂	20	15	13	0	42
S ₃	14	3	12	0	33
S ₄	17	19	19	0	49
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	37	60	52	99	

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	5	11	15	0	49
S ₂	20	15	13	0	42
S ₃	14	3	12	0	33
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	37	60	52	50	

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	5	11	15	0	49
S ₂	20	15	13	42 / 0	0
S ₃	14	3	12	0	33
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	37	60	52	8	

$$\min\{8, 43\}=8$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	5	11	15	0	49
S ₂	20	15	13	42 / 0	0
S ₃	14	3	12	0	33
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	8 / 0	35
Potrebe	37	60	52	0	

$$\min\{33, 60\}=33$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	5	11	15	0	49
S ₂	20	15	13	42 / 0	0
S ₃	14	33 / 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	8 / 0	35
Potrebe	37	27	52	0	

$\min \{37, 49\} = 37$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	~~37~~ 5	11	15	0	12
S ₂	20	15	13	~~42~~ 0	0
S ₃	14	~~33~~ 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	~~49~~ 0	0
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	~~8~~ 0	35
Potrebe	0	27	52	0	

$\min \{27, 32\} = 27$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	~~37~~ 5	11	15	0	12
S ₂	20	15	13	~~42~~ 0	0
S ₃	14	~~33~~ 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	~~49~~ 0	0
S ₅	6	~~27~~ 8	12	0	5
S ₆	11	15	10	~~8~~ 0	35
Potrebe	0	0	52	0	

$\min \{52, 35\} = 35$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	~~37~~ 5	11	15	0	12
S ₂	20	15	13	~~42~~ 0	0
S ₃	14	~~33~~ 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	~~49~~ 0	0
S ₅	6	~~27~~ 8	12	0	5
S ₆	11	15	~~35~~ 10	~~8~~ 0	0
Potrebe	0	0	17	0	

$$\min \{17,5\}=5$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	11	15	0	12
S ₂	20	15	13	42 / 0	0
S ₃	14	33 / 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	0
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	0
Potrebe	0	0	12	0	

$$\min \{17,5\}=5$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	11	12 / 15	0	0
S ₂	20	15	13	42 / 0	0
S ₃	14	33 / 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	0
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	0
Potrebe	0	0	0	0	

Dobijamo početno bazno rješenje u kojem je

$$x_{1,1} = 37 \quad x_{1,3} = 12 \quad x_{2,4} = 42 \quad x_{3,2} = 33 \quad x_{3,2} = 41 \quad x_{4,4} = 49 \quad x_{5,2} = 27 \quad x_{5,3} = 5 \quad x_{6,3} = 35 \quad x_{6,4} = 8$$

dok su sve ostale vrijednosti $x_{i,j}$ nule. Troškovi transporta za ovakvo rješenje iznose $Z = 37 \cdot 5 + 12 \cdot 15 + 42 \cdot 0 + 33 \cdot 3 + 49 \cdot 0 + 27 \cdot 8 + 5 \cdot 12 + 35 \cdot 10 + 8 \cdot 0 = 1090$

Potrebe svih prodavnica će biti zadovoljene, dok će u skladištima S₂, S₄, S₆ ostati zaliha i one iznose 42, 49, 8 težinskih jedinica respektivno (sva roba iz skladišta S₆ će ostati u njemu).

c) Vogelov aproksimativni metod

Žaljenje razlika 2 najmanja elementa

Početna tabela

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	5	11	15	0	49
S ₂	20	15	13	0	42
S ₃	14	3	12	0	33
S ₄	17	19	19	0	49
S ₅	6	8	12	0	32
S ₆	11	15	10	0	43
Potrebe	37	60	52	99	

Iteracija 1

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	5	11	15	0	49	5
S ₂	20	15	13	0	42	13
S ₃	14	3	12	0	33	3
S ₄	17	19	19	0	49	17
S ₅	6	8	12	0	32	6
S ₆	11	15	10	0	43	10
Potrebe	37	60	52	99		
Žaljenje	1	5	2	0		

Maksimalno žaljenje je u redu S₄.

Minimalna vrijednost c_{ij} u tom redu je $c_{4,4} = 0$.

$\min\{99, 49\} = 49$

Iteracija 2

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	5	11	15	0	49	5
S ₂	20	15	13	0	42	13

S ₃	14	3	12	0	33	3
S ₄	17	19	19	~~49~~ 0	0	17
S ₅	6	8	12	0	32	6
S ₆	11	15	10	0	43	10
Potrebe	37	60	52	50		
Žaljenje	1	5	2	0		

Maksimalno žaljenje je u redu S₂

Minimalna vrijednost $c_{i,j}$ u tom redu je $c_{2,4} = 0$.

$\min\{50,42\}=42$

Iteracija 3

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	5	11	15	0	49	5
S ₂	20	15	13	~~42~~ 0	0	13
S ₃	14	3	12	0	33	3
S ₄	17	19	19	~~49~~ 0	0	17
S ₅	6	8	12	0	32	6
S ₆	11	15	10	0	43	10
Potrebe	37	60	52	8		
Žaljenje	1	5	2	0		

Maksimalno žaljenje je u redu S₆

Minimalna vrijednost $c_{i,j}$ u tom redu je $c_{6,4} = 0$.

$\min\{8,43\}=8$

Iteracija 4

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	5	11	15	0	49	6
S ₂	20	15	13	42 / 0	0	13
S ₃	14	3	12	0	33	9
S ₄	17	19	19	49 / 0	0	17
S ₅	6	8	12	0	32	2
S ₆	11	15	10	8 / 0	35	10
Potrebe	37	60	52	0		
Žaljenje	1	5	0	0		

Maksimalno žaljenje je u redu S₆

Minimalna vrijednost $c_{i,j}$ u tom redu je $c_{6,3} = 10$.

$\min\{52,35\}=35$

Iteracija 5

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	5	11	15	0	49	6
S ₂	20	15	13	42 / 0	0	13
S ₃	14	3	12	0	33	9
S ₄	17	19	19	49 / 0	0	17
S ₅	6	8	12	0	32	2
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	0	10
Potrebe	37	60	17	0		
Žaljenje	1	5	0	0		

Maksimalno žaljenje je u redu S₃

Minimalna vrijednost $c_{i,j}$ u tom redu je $c_{3,2} = 3$.

$\min\{52,35\}=35$

Iteracija 6

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	5	11	15	0	49	6
S ₂	20	15	13	~~42~~ 0	0	13
S ₃	14	~~33~~ 3	12	0	0	9
S ₄	17	19	19	~~49~~ 0	0	17
S ₅	6	8	12	0	32	2
S ₆	11	15	~~35~~ 10	~~8~~ 0	0	10
Potrebe	37	27	17	0		
Žaljenje	1	3	3	0		

Maksimalno žaljenje je u redu S₁

Minimalna vrijednost $c_{i,j}$ u tom redu je $c_{1,1}=5$.

$$\min\{37,49\}=37$$

Iteracija 7

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	~~37~~ 5	11	15	0	12	4
S ₂	20	15	13	~~42~~ 0	0	13
S ₃	14	~~33~~ 3	12	0	0	9
S ₄	17	19	19	~~49~~ 0	0	17
S ₅	6	8	12	0	32	4
S ₆	11	15	~~35~~ 10	~~8~~ 0	0	10
Potrebe	0	27	17	0		
Žaljenje	1	3	3	0		

Maksimalno žaljenje je u redu S₁ i S₅, a to je 4, posto je najmanja vrijednost u redu S₅, zato ću izabrati S₅

Minimalna vrijednost $c_{i,j}$ u tom redu je $c_{5,2}=8$.

$$\min\{27,32\}=27$$

Iteracija 8

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	37 / 5	11	15	0	12	0
S ₂	20	15	13	42 / 0	0	13
S ₃	14	33 / 3	12	0	0	9
S ₄	17	19	19	49 / 0	0	17
S ₅	6	27 / 8	12	0	5	0
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	0	10
Potrebe	0	0	17	0		
Žaljenje	1	3	3	0		

Sada imamo samo jednu neoznacenu kolonu pa žaljenje za redove postaje 0 jer nemamo sta zaliti.

Maksimalno žaljenje je u koloni P₃, a to je 3.

Minimalna vrijednost c_{ij} u tokoloni je c_{5,3}= 12.

$$\min \{ 5, 17 \} = 5$$

Iteracija 9

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	37 / 5	11	15	0	12	0
S ₂	20	15	13	42 / 0	0	13
S ₃	14	33 / 3	12	0	0	9
S ₄	17	19	19	49 / 0	0	17
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	0	0
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	0	10
Potrebe	0	0	12	0		
Žaljenje	1	3	3	0		

Maksimalno žaljenje je u koloni P₃, a to je 3.

Minimalna vrijednost c_{ij} u tokoloni je c_{5,3}= 15.

$$\min \{ 12, 12 \} = 12$$

Iteracija 10

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet	Žaljenje
S ₁	37 / 5	11	12 / 15	0	0	0
S ₂	20	15	13	42 / 0	0	13
S ₃	14	33 / 3	12	0	0	9
S ₄	17	19	19	49 / 0	0	17
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	0	0
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	0	10
Potrebe	0	0	0	0		
Žaljenje	1	3	0	0		

Dosli smo do kraja algoritma.

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	11	12 / 15	0	0
S ₂	20	15	13	42 / 0	0
S ₃	14	33 / 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	0
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	0

Dobijamo početno bazno rješenje u kojem je

$$x_{1,1} = 37 \quad x_{1,3} = 12 \quad x_{2,4} = 42 \quad x_{3,2} = 33 \quad x_{4,4} = 49 \quad x_{5,2} = 27 \quad x_{5,3} = 5 \quad x_{6,3} = 35 \quad x_{6,4} = 8$$

dok su sve ostale vrijednosti x_{ij} nule. Troškovi transporta za ovakvo rješenje iznose

$$Z = 37 \cdot 5 + 12 \cdot 15 + 42 \cdot 0 + 33 \cdot 3 + 49 \cdot 0 + 27 \cdot 8 + 5 \cdot 12 + 35 \cdot 10 + 8 \cdot 0 = 1090$$

Potrebe svih prodavnica će biti zadovoljene, dok će u skladištima S₂ S₄ i S₆ ostati zaliha i one iznose 42, 49 i 8 težinskih jedinica respektivno (sva roba iz S₂ S₄ i S₆ će ostati u njima).

Rješenje je nedegenerirano jer je $m + n - 1 = 6 + 4 - 1 = 9 = 9$ koliko mi imamo polja.

d)Primjena stepping-stone metoda na polazni dopustivi plan transporta dobijen Vogelovim aproksimativnim metodom;

It 1

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	11	12 / 15	0	0
S ₂	20	15	13	42 / 0	0
S ₃	14	33 / 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	0
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	0

Potrebno je pronaći koeficijente $d_{1,2}, d_{1,4}, d_{2,1}, d_{2,2}, d_{2,3}, d_{3,1}, d_{3,3}, d_{3,4}, d_{4,1}, d_{4,2}, d_{4,3}, d_{5,1}, d_{5,4}, d_{6,1}, d_{6,2}$.

$$d_{1,2} = c_{1,2} - c_{1,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 11 - 15 + 12 - 8 = 0$$

$$d_{1,4} = c_{1,4} - c_{1,3} + c_{6,3} - c_{6,4} = 0 - 15 + 10 - 0 = -5$$

$$d_{2,1} = c_{2,1} - c_{2,4} + c_{6,4} - c_{6,3} + c_{1,3} - c_{1,1} = 20 - 0 + 0 - 10 + 15 - 5 = 20$$

$$d_{2,2} = c_{2,2} - c_{2,4} + c_{6,4} - c_{6,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 15 - 0 + 0 - 10 + 12 - 8 = 9$$

$$d_{2,3} = c_{2,3} - c_{2,4} + c_{6,4} - c_{6,3} = 13 - 0 + 0 - 10 = 3$$

$$d_{3,1} = c_{3,1} - c_{3,2} + c_{5,2} - c_{5,3} + c_{1,3} - c_{1,1} = 14 - 3 + 8 - 12 + 15 - 5 = 17$$

$$d_{3,3} = c_{3,3} - c_{3,2} + c_{5,2} - c_{5,3} = 12 - 3 + 8 - 12 = 5$$

$$d_{3,4} = c_{3,4} - c_{3,2} + c_{5,2} - c_{5,3} + c_{6,3} - c_{6,4} = 0 - 3 + 8 - 12 + 10 - 0 = 3$$

$$d_{4,1} = c_{4,1} - c_{4,4} + c_{6,4} - c_{6,3} + c_{1,3} - c_{1,1} = 17 - 0 + 0 - 10 + 15 - 5 = 17$$

$$d_{4,2} = c_{4,2} - c_{4,4} + c_{6,4} - c_{6,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 19 - 0 + 0 - 10 + 12 - 8 = 13$$

$$d_{4,3} = c_{4,3} - c_{4,4} + c_{6,4} - c_{6,3} = 19 - 0 + 0 - 10 = 9$$

$$d_{5,1} = c_{5,1} - c_{5,3} + c_{1,3} - c_{1,1} = 6 - 12 + 15 - 5 = 4$$

$$d_{5,4} = c_{5,4} - c_{5,3} + c_{6,3} - c_{6,4} = 0 - 12 + 10 - 0 = -2$$

$$d_{6,1} = c_{6,1} - c_{6,3} + c_{1,3} - c_{1,1} = 11 - 10 + 15 - 5 = 11$$

$$d_{6,2} = c_{6,2} - c_{6,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 15 - 10 + 12 - 8 = 9$$

Najnegativniji element je $d_{1,4} = -5$ pa ciklus ide od $x_{1,4} - x_{1,3} - x_{6,3} - x_{6,4}$

$t_{\max} = \min \{ 12, 8 \} = 8$ pa ćemo napraviti preraspodjelu sa $t_{\max}$ i povećati/smanjiti nove vrijednosti transporta.

$$x_{1,4}=8 \quad x_{1,3}=4 \quad x_{6,3}=43 \quad x_{6,4}=0$$

Pa imamo sljedeću tabelu

It 2

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	11	4 / 15	8 / 0	0
S ₂	20	15	13	42 / 0	0
S ₃	14	33 / 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	0
S ₆	11	15	43 / 10	0	0

Ponovo računamo sljedeće koeficijente $d_{1,2}, d_{2,1}, d_{2,2}, d_{2,3}, d_{3,1}, d_{3,3}, d_{3,4}, d_{4,1}, d_{4,2}, d_{4,3}, d_{5,1}, d_{5,4}, d_{6,1}, d_{6,2}, d_{6,4}$

$$d_{1,2} = c_{1,2} - c_{1,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 11 - 15 + 12 - 8 = 0$$

$$d_{2,1} = c_{2,1} - c_{2,4} + c_{1,4} - c_{1,1} = 20 - 0 + 0 - 5 = 15$$

$$d_{2,2} = c_{2,2} - c_{2,4} + c_{1,4} - c_{1,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 15 - 0 + 0 - 15 + 12 - 8 = 4$$

$$d_{2,3} = c_{2,3} - c_{2,4} + c_{1,4} - c_{1,3} = 13 - 0 + 0 - 15 = -2$$

$$d_{3,1} = c_{3,1} - c_{3,2} + c_{5,2} - c_{5,3} + c_{1,3} - c_{1,1} = 14 - 3 + 8 - 12 + 15 - 5 = 17$$

$$d_{3,3} = c_{3,3} - c_{3,2} + c_{5,2} - c_{5,3} = 12 - 3 + 8 - 12 = 5$$

$$d_{3,4} = c_{3,4} - c_{3,2} + c_{5,2} - c_{5,3} + c_{1,3} - c_{1,4} = 0 - 3 + 8 - 12 + 15 - 0 = 8$$

$$d_{4,1} = c_{4,1} - c_{4,4} + c_{1,4} - c_{1,1} = 17 - 0 + 0 - 5 = 12$$

$$d_{4,2} = c_{4,2} - c_{4,4} + c_{1,4} - c_{1,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 19 - 0 + 0 - 15 + 12 - 8 = 8$$

$$d_{4,3} = c_{4,3} - c_{4,4} + c_{1,4} - c_{1,3} = 19 - 0 + 0 - 15 = 4$$

$$d_{5,1} = c_{5,1} - c_{5,3} + c_{1,3} - c_{1,1} = 6 - 12 + 15 - 5 = 4$$

$$d_{5,4} = c_{5,4} - c_{5,3} + c_{1,3} - c_{1,4} = 0 - 12 + 15 - 0 = 3$$

$$d_{6,1} = c_{6,1} - c_{6,3} + c_{1,3} - c_{1,1} = 11 - 10 + 15 - 5 = 11$$

$$d_{6,2} = c_{6,2} - c_{6,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 15 - 10 + 12 - 8 = 9$$

$$d_{6,4} = c_{6,4} - c_{6,3} + c_{1,3} - c_{1,4} = 0 - 10 + 15 - 0 = 5$$

Najnegativni je $d_{2,3} = -2$ pa ćemo ponovo izvršiti preraspodjelu na osnovu ciklusa $x_{2,3} - x_{2,4} - x_{1,4} - x_{1,3}$

$$t_{\max} = \min \{42, 4\} = 4 \text{ pa će vrijednosti biti } x_{2,3} = 4 \quad x_{2,4} = 38 \quad x_{1,4} = 12 \quad x_{1,3} = 0$$

Tabela dobiva sljedeći oblik

It 3

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	Kapacitet
S ₁	37 / 5	11	15	12 / 0	0
S ₂	20	15	4 / 13	38 / 0	0
S ₃	14	33 / 3	12	0	0
S ₄	17	19	19	49 / 0	0
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	0
S ₆	11	15	43 / 10	0	0

Ponovo računamo sljedeće koeficijente $d_{1,2}$, $d_{1,3}$, $d_{2,1}$, $d_{2,2}$, $d_{3,1}$, $d_{3,3}$, $d_{3,4}$, $d_{4,1}$, $d_{4,2}$, $d_{4,3}$, $d_{5,1}$, $d_{5,4}$, $d_{6,1}$, $d_{6,2}$, $d_{6,4}$

$$d_{1,2} = c_{1,2} - c_{1,4} + c_{2,4} - c_{2,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 11 - 0 + 0 - 13 + 12 - 8 = 2$$

$$d_{1,3} = c_{1,2} - c_{1,4} + c_{2,4} - c_{2,3} = 15 - 0 + 0 - 13 = 2$$

$$d_{2,1} = c_{2,1} - c_{2,4} + c_{1,4} - c_{1,1} = 20 - 0 + 0 - 5 = 15$$

$$d_{2,2} = c_{2,2} - c_{2,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 15 - 13 + 12 - 8 = 6$$

$$d_{3,1} = c_{3,1} - c_{3,2} + c_{5,2} - c_{5,3} + c_{2,3} - c_{2,4} + c_{1,4} - c_{1,1} = 14 - 3 + 8 - 12 + 13 - 0 + 0 - 5 = 15$$

$$d_{3,3} = c_{3,3} - c_{3,2} + c_{5,2} - c_{5,3} = 12 - 3 + 8 - 12 = 5$$

$$d_{3,4} = c_{3,4} - c_{3,2} + c_{5,2} - c_{5,3} + c_{2,3} - c_{2,4} = 0 - 3 + 8 - 12 + 13 - 0 = 6$$

$$d_{4,1} = c_{4,1} - c_{4,4} + c_{1,4} - c_{1,1} = 17 - 0 + 0 - 5 = 12$$

$$d_{4,2} = c_{4,2} - c_{4,4} + c_{2,4} - c_{2,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 19 - 0 + 0 - 13 + 12 - 8 = 10$$

$$d_{4,3} = c_{4,3} - c_{4,4} + c_{2,4} - c_{2,3} = 19 - 0 + 0 - 13 = 6$$

$$d_{5,1} = c_{5,1} - c_{5,3} + c_{2,3} - c_{2,4} + c_{1,4} - c_{1,1} = 6 - 12 + 13 - 0 + 0 - 5 = 2$$

$$d_{5,4} = c_{5,4} - c_{5,3} + c_{2,3} - c_{2,4} = 0 - 12 + 13 - 0 = 1$$

$$d_{6,1} = c_{6,1} - c_{6,3} + c_{2,3} - c_{2,4} + c_{1,4} - c_{1,1} = 11 - 10 + 13 - 0 + 0 - 5 = 9$$

$$d_{6,2} = c_{6,2} - c_{6,3} + c_{5,3} - c_{5,2} = 15 - 10 + 12 - 8 = 9$$

$$d_{6,4} = c_{6,4} - c_{6,3} + c_{2,3} - c_{2,4} = 0 - 10 + 13 - 0 = 3$$

Budući da je svako $d_{i,j} > 0$, tekuće rješenje je ujedno i optimalno.

$$Z = Z = 37 \cdot 5 + 12 \cdot 0 + 4 \cdot 13 + 38 \cdot 0 + 33 \cdot 3 + 49 \cdot 0 + 27 \cdot 8 + 5 \cdot 12 + 43 \cdot 10 = 1042$$

Dobijamo početno bazno rješenje u kojem je

$$x_{1,1} = 37 \quad x_{1,4} = 12 \quad x_{2,3} = 4 \quad x_{2,4} = 38 \quad x_{3,2} = 33 \quad x_{4,4} = 49 \quad x_{5,2} = 27 \quad x_{5,3} = 5$$

$x_{6,3} = 43$ dok su sve ostale vrijednosti $x_{i,j}$ nule.

Potrebe svih prodavnica će biti zadovoljene, dok će u skladištima S_1 , S_2 , i S_4 ostati zaliha i one iznose 12 38 i 49 težinskih jedinica respektivno (sva roba iz skladišta S_1 , S_2 , i S_4 će ostati u njima).

e) Primjena MODI metoda na polazni dopustivi plan transporta dobijen metodom minimalnih jediničnih troškova

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄
S ₁	37 / 5	11	12 / 15	0
S ₂	20	15	13	42 / 0
S ₃	14	33 / 3	12	0
S ₄	17	19	19	49 / 0
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0

Sada dodajemo novu kolonu i novi red u_i i v_j respektivno.

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	u_i
S ₁	37 / 5	11	12 / 15	0	
S ₂	20	15	13	42 / 0	
S ₃	14	33 / 3	12	0	
S ₄	17	19	19	49 / 0	
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	
v_j					

Osnovne dualne promjenljive zadovoljavaju sljedeći sistem jednačina:

$$u_1 + v_1 = 5 \quad u_1 + v_3 = 15 \quad u_2 + v_4 = 0 \quad u_3 + v_2 = 3 \quad u_4 + v_4 = 0 \quad u_5 + v_2 = 8 \quad u_5 + v_3 = 12$$

$$u_6 + v_3 = 10 \quad u_6 + v_4 = 0$$

Dobijene vrijednosti uvrstavamo u tabelu i imamo:

Postavljanjem $v_3 = 0$ dobijamo: $\longrightarrow$

$$u_1 = 15 - v_3 = 15 \quad u_6 = 10 - v_3 = 10 \quad u_5 = 12 - v_3 = 12 \quad u_2 = -v_4 = 10 \quad u_3 = 3 - v_2 = 3 - (-4) = 7$$

$$u_4 = -v_4 = 10$$

$$v_1 = -10 \quad v_4 = -10 \quad v_3 = 0 \quad v_2 = 8 - u_5 = 8 - 12 = -4$$

Nakon uvrštavanja imamo:

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	u _i
S ₁	37 / 5	11	12 / 15	0	15
S ₂	20	15	13	42 / 0	10
S ₃	14	33 / 3	12	0	7
S ₄	17	19	19	49 / 0	10
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	12
S ₆	11	15	35 / 10	8 / 0	10
v _j	-10	-4	0	-10	

Sada računamo $d_{i,j}$ po formuli: $d_{i,j} = c_{i,j} - u_i - v_j$

$$d_{1,2} = c_{1,2} - u_1 - v_2 = 11 - 15 + 4 = 0$$

$$\mathbf{d_{1,4} = c_{1,4} - u_1 - v_4 = 0 - 15 + 10 = -5}$$

$$d_{2,1} = c_{2,1} - u_2 - v_1 = 20 - 10 + 10 = 20$$

$$d_{2,2} = c_{2,2} - u_2 - v_2 = 15 - 10 + 4 = 9$$

$$d_{2,3} = c_{2,3} - u_2 - v_3 = 13 - 10 - 0 = 3$$

$$d_{3,1} = c_{3,1} - u_3 - v_1 = 14 - 7 + 10 = 17$$

$$d_{3,3} = c_{3,3} - u_3 - v_3 = 12 - 7 - 0 = 5$$

$$d_{3,4} = c_{3,4} - u_3 - v_4 = 0 - 7 + 10 = 3$$

$$d_{4,1} = c_{4,1} - u_4 - v_1 = 17 - 10 + 10 = 17$$

$$d_{4,2} = c_{4,2} - u_4 - v_2 = 19 - 10 + 4 = 13$$

$$d_{4,3} = c_{4,3} - u_4 - v_3 = 19 - 10 + 0 = 9$$

$$d_{5,1} = c_{5,1} - u_5 - v_1 = 6 - 12 + 10 = 4$$

$$d_{5,4} = c_{5,4} - u_5 - v_4 = 0 - 12 + 10 = -2$$

$$d_{6,1} = c_{6,1} - u_6 - v_1 = 11 - 10 + 10 = 11$$

$$d_{6,2} = c_{6,2} - u_6 - v_2 = 15 - 10 + 4 = 9$$

Najnegativniji relativni koeficijent troškova je $d_{1,4}$. Polju $x_{1,4}$ na koje ćemo preraspodijeliti transport odgovara ciklus: $x_{1,4} - x_{1,3} - x_{6,3} - x_{6,4} - x_{1,4}$. Ovdje se umanjuju polja $x_{1,3}$, i $x_{6,4}$ tako da je:

$$t_{\max} = \min\{12, 8\} = 8$$

Novе vrijednosti transporta su $x_{1,4} = 8$, $x_{1,3} = 4$, $x_{6,3} = 43$, $x_{6,4} = 0$. Također ćemo izmijeniti vrijednosti u i v :

$$u_1 + v_1 = 5 \quad u_1 + v_3 = 15 \quad u_1 + v_4 = 0 \quad u_2 + v_4 = 0 \quad u_3 + v_2 = 3 \quad u_4 + v_4 = 0$$

$$u_5 + v_2 = 8 \quad u_5 + v_3 = 12 \quad u_6 + v_3 = 10$$

$v_3 = 0$ pa će vrijednosti promjenjivih biti sljedeće:

$$u_5 = 12 \quad u_6 = 10 \quad v_2 = 8 - 12 = -4 \quad u_3 = 3 - v_2 = 3 + 4 = 7 \quad u_1 = 15 \quad v_4 = -15 \quad v_1 = -10 \quad u_2 = 15 \quad u_4 = 15$$

Ovim se dobija rješenje prikazano u sljedećoj tabeli:

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	u _i
S ₁	37 / 5	11	4 / 15	8 / 0	15
S ₂	20	15	13	42 / 0	15
S ₃	14	33 / 3	12	0	7
S ₄	17	19	19	49 / 0	15
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	12
S ₆	11	15	43 / 10	0	10
v _j	-10	-4	0	-15	

$$d_{1,2} = c_{1,2} - u_1 - v_2 = 11 - 15 + 4 = 0$$

$$d_{2,1} = c_{2,1} - u_2 - v_1 = 20 - 15 + 10 = 15$$

$$d_{2,2} = c_{2,2} - u_2 - v_2 = 15 - 15 + 4 = 4$$

$$\mathbf{d_{2,3} = c_{2,3} - u_2 - v_3 = 13 - 15 - 0 = -2}$$

$$d_{3,1} = c_{3,1} - u_3 - v_1 = 14 - 7 + 10 = 17$$

$$d_{3,3} = c_{3,3} - u_3 - v_3 = 12 - 7 - 0 = 5$$

$$d_{3,4} = c_{3,4} - u_3 - v_4 = 0 - 7 + 15 = 8$$

$$d_{4,1} = c_{4,1} - u_4 - v_1 = 17 - 15 + 10 = 12$$

$$d_{4,2} = c_{4,2} - u_4 - v_2 = 19 - 15 + 4 = 8$$

$$d_{4,3} = c_{4,3} - u_4 - v_3 = 19 - 15 + 0 = 4$$

$$d_{5,1} = c_{5,1} - u_5 - v_1 = 6 - 12 + 10 = 4$$

$$d_{5,4} = c_{5,4} - u_5 - v_4 = 0 - 12 + 15 = 3$$

$$d_{6,1} = c_{6,1} - u_6 - v_1 = 11 - 10 + 10 = 11$$

$$d_{6,2} = c_{6,2} - u_6 - v_2 = 15 - 10 + 4 = 9$$

$$d_{6,4} = c_{6,4} - u_6 - v_4 = 0 - 10 + 15 = 5$$

Najnegativniji relativni koeficijent troškova je $d_{2,3}$. Polju $x_{2,3}$ na koje ćemo preraspodijeliti transport odgovara ciklus: $x_{2,3} - x_{2,4} - x_{1,4} - x_{1,3} - x_{2,3}$. Ovdje se umanjuju polja $x_{2,4}$, i $x_{1,3}$ tako da je:

$$t_{\max} = \min\{42, 4\} = 4$$

Nove vrijednosti transporta su $x_{2,3}=4$, $x_{2,4}=38$, $x_{1,4}=12$, $x_{1,3}=0$. Također ćemo izmijeniti vrijednosti u i v :

$$u_1 + v_1 = 5 \quad u_1 + v_4 = 0 \quad u_2 + v_3 = 13 \quad u_2 + v_4 = 0 \quad u_3 + v_2 = 3 \quad u_4 + v_4 = 0$$

$$u_5 + v_2 = 8 \quad u_5 + v_3 = 12 \quad u_6 + v_3 = 10$$

$v_3=0$ pa će vrijednosti promjenjivih biti sljedeće:

$$u_5 = 12 \quad u_6 = 10 \quad v_2 = 8 - 12 = -4 \quad u_3 = 3 - v_2 = 3 + 4 = 7 \quad u_2 = 13 \quad u_1 = 13 \quad v_4 = -13 \quad v_1 = -8$$

$$u_4 = 13$$

	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄	u _i
S ₁	37 / 5	11	15	12 / 0	13
S ₂	20	15	4 / 13	38 / 0	13
S ₃	14	33 / 3	12	0	7
S ₄	17	19	19	49 / 0	13
S ₅	6	27 / 8	5 / 12	0	12
S ₆	11	15	43 / 10	0	10
v _j	-8	-4	0	-13	

$$d_{1,2} = c_{1,2} - u_1 - v_2 = 11 - 13 + 4 = 2$$

$$d_{1,3} = c_{1,3} - u_1 - v_3 = 15 - 13 + 0 = 2$$

$$d_{2,1} = c_{2,1} - u_2 - v_1 = 20 - 13 + 8 = 15$$

$$d_{2,2} = c_{2,2} - u_2 - v_2 = 15 - 13 + 4 = 6$$

$$d_{3,1} = c_{3,1} - u_3 - v_1 = 14 - 7 + 8 = 15$$

$$d_{3,3} = c_{3,3} - u_3 - v_3 = 12 - 7 - 0 = 5$$

$$d_{3,4} = c_{3,4} - u_3 - v_4 = 0 - 7 + 13 = 6$$

$$d_{4,1} = c_{4,1} - u_4 - v_1 = 17 - 13 + 8 = 12$$

$$d_{4,2} = c_{4,2} - u_4 - v_2 = 19 - 13 + 4 = 10$$

$$d_{4,3} = c_{4,3} - u_4 - v_3 = 19 - 13 + 0 = 6$$

$$d_{5,1} = c_{5,1} - u_5 - v_1 = 6 - 12 + 8 = 2$$

$$d_{5,4} = c_{5,4} - u_5 - v_4 = 0 - 12 + 13 = 1$$

$$d_{6,1} = c_{6,1} - u_6 - v_1 = 11 - 10 + 8 = 9$$

$$d_{6,2} = c_{6,2} - u_6 - v_2 = 15 - 10 + 4 = 9$$

$$d_{6,4} = c_{6,4} - u_6 - v_4 = 0 - 10 + 13 = 3$$

Budući da je svako $d_{i,j} > 0$, tekuće rješenje je ujedno i optimalno, koraci su isti kao i pod c) samo što je računanje $d_{i,j}$ bilo lakše

$$Z = 37 \cdot 5 + 12 \cdot 0 + 4 \cdot 13 + 38 \cdot 0 + 33 \cdot 3 + 49 \cdot 0 + 27 \cdot 8 + 5 \cdot 12 + 43 \cdot 10 = 1042$$

Dobijamo početno bazno rješenje u kojem je

$$x_{1,1} = 37 \quad x_{1,4} = 12 \quad x_{2,3} = 4 \quad x_{2,4} = 38 \quad x_{3,2} = 33 \quad x_{4,4} = 49 \quad x_{5,2} = 27 \quad x_{5,3} = 5$$

$x_{6,3} = 43$ dok su sve ostale vrijednosti $x_{i,j}$ nule.

Potrebe svih prodavnica će biti zadovoljene, dok će u skladištima S_1 , S_2 , i S_4 ostati zaliha i one iznose 12 38 i 49 težinskih jedinica respektivno (sva roba iz skladišta S_1 , S_2 , i S_4 će ostati u njima).

Zadatak 2 [1.8 poena]

Neka fabrika je nabavila 5 različitih mašina M_1, M_2, M_3, M_4 i M_5 za proizvodnju pojedinih dijelova jednog proizvoda. Pošto jednom mašinom može da jednovremeno rukuje samo jedan radnik, potrebno je zaposliti 5 radnika. Od prijavljenih 5 radnika R_1, R_2, R_3, R_4 i R_5 , svi su zadovoljili opće uvjete konkursa, pa je izvršena provjera njihove stručne sposobnosti. Za proizvodnju svakog od dijelova proizvoda na pojedinačnim mašinama, radnicima je bilo potrebno vrijeme prikazano u sljedećoj tabeli (vrijeme je izraženo u minutama):

	M_1	M_2	M_3	M_4	M_5
R_1	30	8	29	29	21
R_2	10	20	34	6	33
R_3	8	10	12	34	30
R_4	8	12	9	18	32
R_5	27	6	11	27	32

Vaš zadatak je da primjenom mađarskog algoritma raspoređivanja pronađete optimalni raspored radnika na mašine koji će garantirati minimalni ukupni utrošak vremena na mašinama potreban za proizvodnju jednog proizvoda. Rješenje nađite na više različitih načina:

- Redukcijom matrice C prvo po redovima, a zatim po kolonama prije ulaska u glavni ciklus algoritma; **[0.3 poena]**
- Redukcijom matrice C prvo po kolonama, a zatim po redovima prije ulaska u glavni ciklus algoritma; **[0.3 poena]**
- Redukcijom matrice C samo po redovima (bez redukcije po kolonama) prije ulaska u glavni ciklus algoritma (ovo će kasnije tražiti više iteracija nego što je uobičajeno); **[0.4 poena]**
- Varijantom mađarskog algoritma prilagođenom za izvedbu za računar. Ukoliko pri rješavanju na način a) niste dobili optimalno rješenje odmah nakon redukcije, obavite ovaj dio zadatka tako što ćete prvo odrediti dualne promjenljive u_i a zatim v_j (pandan redukcije prvo po redovima). U suprotnom, ukoliko pri rješavanju na način b) niste dobili optimalno rješenje odmah nakon redukcije, obavite ovaj dio zadatka tako što ćete prvo odrediti dualne promjenljive v_j a zatim u_i (pandan redukcije prvo po kolonama). Ukoliko ste bili te sreće da ste dobili problem kod kojeg i pod a) i pod b) dobijate optimalno rješenje odmah nakon obavljenih redukcija, obavite ovaj dio zadatka tako što ćete prvo odrediti dualne promjenljive u_i , a zatim uzeti da su sve dualne promjenljive v_j jednake nuli (pandan redukcije samo po redovima). **[0.8 poena]**

a. Početna matrica

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	30	8	29	29	21
R ₂	10	20	34	6	33
R ₃	8	10	12	34	30
R ₄	8	12	9	18	32
R ₅	27	6	11	27	32

Najmanji elementi redova R₁-R₅ su respektivno 8,6,8,8,6 tako da nakon ovog koraka (redukcija po redovima) dobijamo sljedeću tablicu:

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	0	21	21	13
R ₂	4	14	28	0	27
R ₃	0	2	4	26	22
R ₄	0	4	1	10	24
R ₅	21	0	5	21	26

Najmanji elementi kolona K₁-K₅ su respektivno 0, 0, 1, 0 i 13, tako da nakon ovog koraka (redukcija po kolonama) dobijamo sljedeću tablicu:

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	0	20	21	0
R ₂	4	14	27	0	14
R ₃	0	2	3	26	9
R ₄	0	4	0	10	11
R ₅	21	0	4	21	13

Sada je potrebno razvrstati sve nule u tablici na zavisne i nezavisne (nezavisne nule ćemo označavati znakom ●, a zavisne nule znakom ∅).

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	∅	20	21	•
R ₂	4	14	27	•	14
R ₃	•	2	3	26	9
R ₄	∅	4	•	10	11
R ₅	21	•	4	21	13

Imamo tačno 5 nezavisnih nula, pronađeno je optimalno rješenje. Ovo rješenje glasi $x_{1,5} = x_{2,4} = x_{3,1} = x_{4,3} = x_{5,2} = 1$, dok su ostale promjenjive jednake nuli. Optimalan raspored radnika na mašine je:

R₁ – M₅   R₂ – M₄   R₃ – M₁   R₄ – M₃   R₅ – M₂

Optimalna vrijednost funkcije cilja iznosi

$$Z = c_{1,5} + c_{2,4} + c_{3,1} + c_{4,3} + c_{5,2} = 21 + 6 + 8 + 9 + 6 = 50$$

b) Početna matrica

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	30	8	29	29	21
R ₂	10	20	34	6	33
R ₃	8	10	12	34	30
R ₄	8	12	9	18	32
R ₅	27	6	11	27	32

Najmanji elementi kolona K₁-K₅ su respektivno 8, 6, 9, 6 i 21, tako da nakon ovog koraka (redukcija po kolonama) dobijamo sljedeću tablicu.

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	2	20	23	0
R ₂	2	14	25	0	12
R ₃	0	4	3	28	9

R ₄	0	6	0	22	11
R ₅	19	0	2	21	11

Najmanji elementi redova R₁-R₅ su respektivno 0, 0, 0, 0 i 0, tako da nakon ovog koraka (redukcija po redovima) dobijamo sljedeću tablicu:

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	2	20	23	0
R ₂	2	14	25	0	12
R ₃	0	4	3	28	9
R ₄	0	6	0	22	11
R ₅	19	0	2	21	11

Sada je potrebno razvrstati sve nule u tablici na zavisne i nezavisne (nezavisne nule ćemo označavati znakom ●, a zavisne nule znakom ∅).

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	2	20	23	●
R ₂	2	14	25	●	12
R ₃	●	4	3	28	9
R ₄	∅	6	●	22	11
R ₅	19	●	2	21	11

Imamo tačno 5 nezavisnih nula, pronađeno je optimalno rješenje. Ovo rješenje glasi $x_{1,5} = x_{2,4} = x_{3,1} = x_{4,3} = x_{5,2} = 1$, dok su ostale promjenjive jednake nuli. Optimalan raspored radnika na mašine je:

R₁ – M₅   R₂ – M₄   R₃ – M₁   R₄ – M₃   R₅ – M₂

Optimalna vrijednost funkcije cilja iznosi

$$Z = c_{1,5} + c_{2,4} + c_{3,1} + c_{4,3} + c_{5,2} = 21 + 6 + 8 + 9 + 6 = 50$$

c) Redukcija samo po redovima

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	30	8	29	29	21
R ₂	10	20	34	6	33
R ₃	8	10	12	34	30
R ₄	8	12	9	18	32
R ₅	27	6	11	27	32

Najmanji elementi redova R₁-R₅ su respektivno 8,6,8,8,6 tako da nakon ovog koraka (redukcija po redovima) dobijamo sljedeću tablicu:

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	0	21	21	13
R ₂	4	14	28	0	27
R ₃	0	2	4	26	22
R ₄	0	4	1	10	24
R ₅	21	0	5	21	26

Sada je potrebno razvrstati sve nule u tablici na zavisne i nezavisne (nezavisne nule ćemo označavati znakom ●, a zavisne nule znakom ∅).

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	●	21	21	13
R ₂	4	14	28	●	27
R ₃	●	2	4	26	22
R ₄	∅	4	1	10	24
R ₅	21	∅	5	21	26

Budući da imamo 3 nezavisne nule, nemamo optimalno rješenje pa nastavljamo dalje sa algoritmom. Sada je potrebno precrtati sve nule u tablici sa 3 linije.

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅	
R ₁	22	•	21	21	13	←
R ₂	4	14	28	•	27	←
R ₃	•	2	4	26	22	←
R ₄	∅	4	1	10	24	←
R ₅	21	∅	5	21	26	←

Sada nalazimo najmanji neprecrtani element i to je $k = 1$ (na poziciji (4,3)). Njega oduzimamo od svih neprecrtanih elemenata, a dodajemo na dvostruko precrtane elemente. Nakon ovoga dobija se sljedeća tablica:

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	0	20	20	12
R ₂	5	15	28	0	27
R ₃	0	2	3	25	21
R ₄	0	4	0	9	23
R ₅	21	0	4	20	25

Sada ponovo treba izvršiti razvrstavanje nula na zavisne i nezavisne.

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	•	20	20	12
R ₂	5	15	28	•	27
R ₃	•	2	3	25	21
R ₄	∅	4	•	9	23
R ₅	21	∅	4	20	25

Budući da imamo 4 nezavisne nule, nemamo optimalno rješenje pa nastavljamo dalje sa algoritmom. Sada je potrebno precrtati sve nule u tablici sa 4 linije.

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅	
R ₁	22	•	20	20	12	←
R ₂	5	15	28	•	27	—
R ₃	•	2	3	25	21	—
R ₄	∅	4	•	9	23	—
R ₅	21	∅	4	20	25	←

↑

Sada nalazimo najmanji neprecrtani element i to je $k = 4$ (na poziciji (5,3)). Njega oduzimamo od svih neprecrtanih elemenata, a dodajemo na dvostruko precrtane elemente. Nakon ovoga dobija se sljedeća tablica:

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	18	0	16	16	8
R ₂	5	19	28	0	27
R ₃	0	6	3	25	21
R ₄	0	8	0	9	23
R ₅	17	0	0	16	21

Sada je potrebno razvrstati sve nule u tablici na zavisne i nezavisne (nezavisne nule ćemo označavati znakom •, a zavisne nule znakom ∅).

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	18	•	16	16	8
R ₂	5	19	28	•	27
R ₃	•	6	3	25	21
R ₄	∅	8	•	9	23
R ₅	17	∅	∅	16	21

Budući da imamo 4 nezavisne nule, nemamo optimalno rješenje pa nastavljamo dalje sa algoritmom. Sada je potrebno precrtati sve nule u tablici sa 4 linije. Krećemo od nerazvrstanih nula tj. prvo pronalazimo minimalan broj nula u redovima ili kolonama.

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅	
R ₁	18	•	16	16	8	←
R ₂	5	19	28	•	27	←
R ₃	•	6	3	25	21	←
R ₄	∅	8	•	9	23	←
R ₅	17	∅	∅	16	21	←

Sada nalazimo najmanji neprecrtani element i to je $k = 8$ (na poziciji (1,5)). Njega oduzimamo od svih neprecrtanih elemenata, a dodajemo na dvostruko precrtane elemente. Nakon ovoga dobija se sljedeća tablica:

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	18	0	16	8	0
R ₂	13	27	36	0	27
R ₃	0	6	3	17	13
R ₄	0	8	0	1	15
R ₂ R ₅	17	0	0	8	13

Sada je potrebno razvrstati sve nule u tablici na zavisne i nezavisne (nezavisne nule ćemo označavati znakom •, a zavisne nule znakom ∅). Prvo sam za nezavisne nule označila redove R₂ i R₃ jer imaju samo jednu nulu u redu, zatim redove R₄, R₅ i R₁ što možemo vidjeti u sljedećoj tablici

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	18	∅	16	8	•
R ₂	13	27	36	•	27
R ₃	•	6	3	17	13
R ₄	∅	8	•	1	15
R ₅	17	•	∅	8	13

Kako sada imamo tačno 5 nezavisnih nula, pronađeno je optimalno rješenje. Ovo rješenje glasi $x_{1,5} = x_{2,4} = x_{3,1} = x_{4,3} = x_{5,2} = 1$, dok su ostale promjenjive jednake nuli. Optimalan raspored radnika na mašine je:

R₁ – M₅   R₂ – M₄   R₃ – M₁   R₄ – M₃   R₅ – M₂

Optimalna vrijednost funkcije cilja iznosi

$$Z = c_{1,5} + c_{2,4} + c_{3,1} + c_{4,3} + c_{5,2} = 21+6+8+9+6=50$$

d)Kako sam ja imala sreću da i pod a) i b) odmah nakon obavljenih redukcija dobijem optimalno rješenje, prvo ću odrediti dualne promjenjive u_i , a zatim uzeti da su sve dualne promjenjive v_j jednake nuli u_i je jednako najmanjem elementu u reda

Početna matrica

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	30	8	29	29	21
R ₂	10	20	34	6	33
R ₃	8	10	12	34	30
R ₄	8	12	9	18	32
R ₅	27	6	11	27	32

$$u_1 = \min \{30, 8, 29, 29, 21\} = 8$$

$$u_2 = \min \{10, 20, 34, 6, 33\} = 6$$

$$u_3 = \min \{8, 10, 12, 34, 30\} = 8$$

$$u_4 = \min \{8, 12, 9, 18, 32\} = 8$$

$$u_5 = \min \{27, 6, 11, 27, 32\} = 6$$

$$v_1 = v_2 = v_3 = v_4 = v_5 = 0$$

Tablicu popunjavamo sa vrijednostima $d_{ij} = c_{ij} - u_i - v_j$

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	0	21	21	13
R ₂	4	14	28	0	27
R ₃	0	2	4	26	22
R ₄	0	4	1	10	24
R ₅	21	0	5	21	26

Sada razvrstavamo nule na nezavisne i zavisne.

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	22	•	21	21	13
R ₂	4	14	28	•	27
R ₃	•	2	4	26	22
R ₄	∅	4	1	10	24
R ₅	21	∅	5	21	26

Budući da imamo 3 nezavisne nule, nemamo optimalno rješenje pa nastavljamo dalje sa algoritmom. Sada označavamo redove i kolone.

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅	
R ₁	22	•	21	21	13	←
R ₂	4	14	28	•	27	
R ₃	•	2	4	26	22	←
R ₄	∅	4	1	10	24	←
R ₅	21	∅	5	21	26	←
	↑	↑				

Nakon što smo označili red koji ima nezavisnu nulu i vidjeli da nemamo više kolona koje imaju zavisnu nulu prelazimo na korak traženja delte među vrijednostima unutar označenih redova i neoznačenih kolona.

Kod nas je to $\delta = 1$.

Sada uvećavamo dualne promjenljive u_1, u_3, u_4 i u_5 (koje odgovaraju označenim redovima) za δ , a umanjimo dualnu promjenljivu v_1 i v_2 (koja odgovara označenoj koloni) za δ . Nove vrijednosti dualnih promjenljivih su:

$$u_1 = 7, \quad u_2 = 6, \quad u_3 = 7, \quad u_4 = 7, \quad u_5 = 5, \quad v_1 = -1, \quad v_2 = -1, \quad v_3 = 0, \quad v_4 = 0, \quad v_5 = 0$$

Nove vrijednosti izravnavajućih dualnih promjenljivih prikazane su u sljedećoj tabeli.

Nova nula će donijeti neke promjene tako da sada imamo sljedeće oznake

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅	
R ₁	22	•	20	20	12	←
R ₂	5	15	28	•	27	
R ₃	•	2	3	25	21	
R ₄	∅	4	•	9	23	
R ₅	21	∅	4	20	25	←
		↑				

Sada je potrebno ponovo naći najmanji element delta među vrijednostima izravnavajućih dualnih promjenljivih koje pripadaju označenim redovima i neoznačenim kolonama.

Kod nas je to $\delta = 4$.

Sada uvećavamo dualne promjenljive u_1 i u_5 (koje odgovaraju označenim redovima) za δ , a umanjimo dualnu promjenljivu v_2 (koja odgovara označenoj koloni) za δ . Nove vrijednosti dualnih promjenljivih su:

$$u_1 = 3, \quad u_2 = 6, \quad u_3 = 7, \quad u_4 = 7, \quad u_5 = 2, \quad v_1 = -1, \quad v_2 = -4, \quad v_3 = 0, \quad v_4 = 0, \quad v_5 = 0$$

Nove vrijednosti izravnavajućih dualnih promjenljivih prikazane su u sljedećoj tabeli kao i razvrstavanje nula na nezavisne i zavisne.

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅	
R ₁	18	•	16	16	8	←
R ₂	5	16	28	•	27	
R ₃	•	3	3	25	21	←
R ₄	∅	5	•	9	23	←
R ₅	17	∅	∅	16	21	←

Sada je potrebno ponovo naći najmanji element delta među vrijednostima izravnavajućih dualnih promjenljivih koje pripadaju označenim redovima i neoznačenim kolonama.

Kod nas je to $\delta = 8$.

Sada uvećavamo dualne promjenljive u_1, u_3, u_4 i u_5 (koje odgovaraju označenim redovima) za δ , a umanjimo dualnu promjenljivu v_1, v_2, v_3 (koja odgovara označenoj koloni) za δ .
Nove vrijednosti dualnih promjenljivih su:

$$u_1 = 11, \quad u_2 = 6, \quad u_3 = 15, \quad u_4 = 15, \quad u_5 = 10, \quad v_1 = -9, \quad v_2 = -12, \quad v_3 = -8, \quad v_4 = 0, \quad v_5 = 0$$

Nove vrijednosti izravnavajućih dualnih promjenljivih prikazane su u sljedećoj tabeli kao i razvrstavanje nula na nezavisne i zavisne. Nakon što smo označavanje završili u koloni idemo na potragu povećavajućeg lanca

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅	
R ₁	18	•	16	8	∅	←
R ₂	13	24	36	•	27	←
R ₃	•	3	3	17	13	
R ₄	∅	5	•	1	15	←
R ₅	17	∅	∅	8	13	←

Promijenimo zavisne u nezavisne nule i obratno.

	M ₁	M ₂	M ₃	M ₄	M ₅
R ₁	18	∅	16	8	•
R ₂	13	24	36	•	27
R ₃	•	3	3	17	13
R ₄	∅	5	•	1	15
R ₅	17	•	∅	8	13

Kako sada imamo tačno 5 nezavisnih nula, pronađeno je optimalno rješenje. Ovo rješenje glasi $x_{1,5} = x_{2,4} = x_{3,1} = x_{4,3} = x_{5,2} = 1$, dok su ostale promjenjive jednake nuli. Optimalan raspored radnika na mašine je:

R₁ – M₅   R₂ – M₄   R₃ – M₁   R₄ – M₃   R₅ – M₂

Optimalna vrijednost funkcije cilja iznosi

$$Z = c_{1,5} + c_{2,4} + c_{3,1} + c_{4,3} + c_{5,2} = 21+6+8+9+6=50$$

Zadatak 4 [0.4 poena]

Funkcija transport implementirana je na sljedeći način:

1. Ukoliko je problem otvoren, moguća su dva slučaja:
  - a. Veća je potražnja nego ponuda – u tom slučaju u vektor izvora dodaje se jedan element koji je jednak razlici između ponude i potražnje i dodaje se jedan red u matrici cijena čiji su svi elementi jednaki nuli;
  - b. Veća je ponuda nego potražnja – u tom slučaju u vektor odredišta dodaje se jedan element koji je jednak razlici između ponude i potražnje i dodaje se jedna kolona u matrici cijena čiji su svi elementi jednaki nuli.
2. Formira se funkcija cilja – za funkciju linprog potrebni su nam samo koeficijenti uz varijable, a to su njihove cijene, te je zbog toga funkcija cilja jedan vektor koji se sastoji od svih redova u matrici cijena.
3. Formira se matrica koeficijenata za ograničenja tipa jednakosti. Budući da su sva ograničenja tog tipa (jer je svaki problem zatvoren), potrebni su nam svi koeficijenti za sve varijable, koje se numerišu redom kako se pojavljuju u matrici cijena. Prvo ograničenje ima koeficijente jednake 1 samo uz varijable iz prvog reda, i tako analogno za sve redove. Postoje i ograničenja za kolone, te za ta ograničenja samo varijable koje se pojavljuju u respektivnim kolonama imaju koeficijent jednak 1.
4. Formira se vektor vrijednosti ograničenja tipa jednakosti. Ovaj vektor sastoji se iz vrijednosti izvora i vrijednosti transponovanih odredišta.
5. Potrebno je postaviti opcije tako da se na ekranu ne prikazuju iteracije algoritma i da se ne koristi metod unutrašnje tačke, već simplex algoritam.
6. Pozove se funkcija linprog s parametrima koji su prethodno formirani ili koji imaju tipične vrijednosti (matrice ograničenja tipa manje ili jednako su prazne, donje granice varijabli su jednake nuli, a gornje $+\infty$), te se dobiju rezultati varijabli – traženi transporti i vrijednost funkcije cilja.
7. Budući da je dobiveni rezultat varijabli vektor, on se pretvori u matricu kako bi bilo jednostavnije očitati rješenje.

Testiranje funkcije na primjerima Primjer br. 1

Prvi odabrani primjer transportnog problema za testiranje je dat u tabeli ispod:

	P1	P2	P3	P4	Zalihe
S1	11	13	17	14	250
S2	16	18	14	10	300
S3	21	24	13	10	400
Potrebe	200	225	275	250	

Rješenje dobiveno korištenjem funkcije *transport*:

The image shows the MATLAB R2017b environment. The Editor window displays the `transport.m` function. The Command Window shows the execution of the function with the following code and output:

```
>> C = [11,13,17,14;16,18,14,10;21,24,13,10];
>> S = [250,300,400];
>> P = [200,225,275,250];
>> [X,V] = transport(C,S,P);
Warning: Option LargeScale = 'off' is ignored.
Running 'dual-simplex' algorithm.

> In linprog (line 180)
In transport (line 56)
    25    225     0     0
    175     0     0    125
     0     0    275    125

    12075
```

The Workspace window shows the variables `C`, `P`, `S`, and `V`. The Command Window also shows the output of the `transport` function, which is a 3x4 matrix of flow values and a scalar value of 12075.

Primjer br. 2

	P1	P2	P3	P4	P5	Zalihe
S1	4	6	8	13	0	50
S2	13	11	10	8	0	70
S3	14	4	10	13	0	30
S4	9	11	16	8	0	50
Potrebe	25	35	105	20	15	

Rješenje dobiveno korištenjem funkcije *transport*:

The image shows the MATLAB R2017b interface. The Editor window displays the `transport.m` function, which takes cost matrix `C`, supply vector `S`, and demand vector `P` as inputs. The function uses the `fmincon` solver to find the optimal flow `X` and remaining supply `V`. The Command Window shows the execution of the function with the following inputs:

```
>> C = [4, 6, 8, 13, 0; 13, 11, 10, 8, 0; 14, 4, 10, 13, 0; 9, 11, 16, 8, 0];
>> S = [50, 70, 30, 50];
>> P = [25, 35, 105, 20, 15];
>> [X, V] = transport(C, S, P);
```

The Command Window also displays the warning: "Warning: Option LargeScale = 'off' is ignored. Running 'dual-simplex' algorithm." and the optimal solution matrix `X` and remaining supply vector `V`:

```
> In linprog (line 180)
In transport (line 56)
    15    0   35    0    0
     0    0   70    0    0
     0   30    0    0    0
    10    5    0   20   15

    1465
```

The Workspace window shows the variables `C`, `P`, `S`, and `V` defined.

Primjer br. 3

Primjer br. 3 izabran je iz knjige sa stranice 26.

	P1	P2	P3	P4	P5	Zalihe
S1	3	10	4	2	3	200
S2	7	5	8	4	10	200
S3	5	8	15	7	12	150
S4	10	12	10	8	4	200
S5	7	1	1	6	5	250
Potrebe	100	200	400	200	100	

Rješenje dobiveno korištenjem funkcije *transport*:

The screenshot displays the MATLAB R2017b environment. The Editor window shows the 'transport.m' function, which is a linear programming solver for a transportation problem. The function takes cost matrix C, supply vector S, and demand vector P as inputs and returns the optimal flow matrix X and total cost V. The Command Window shows the execution of the function with the following code and output:

```
>> C = [3,10,4,2,3;7,5,8,4,10;5,8,15,7,12;10,12,10,8,4;7,1,1,6,5];
>> S = [200,200,150,200,250];
>> P = [100,200,400,200,100];
>> [X,V] = transport(C,S,P);
Warning: Option LargeScale = 'off' is ignored. Running 'dual-simplex'
algorithm.

> In linprog (line 180)
In transport (line 56)

0 0 150 50 0
0 150 0 50 0
100 50 0 0 0
0 0 0 100 100
0 0 250 0 0

4000
```

The Command Window also shows the workspace variables: X, V, C, S, and P.